

Карьківські дивізіони з середньою чи нижньою медичною освітою.

Китайські комуністи в Тибеті розвивають дуже прості методи в кардованні смуги південного Тибету. Вони дозволяють тибетцям користуватися полонинами сусідніх країн Індії і Східної Кореї, кажучи, що ті кардовані місцевості належать до Тибету. На цьому тлі є змогу в загостріння між Індією і Китаєм.

● В Східній Німеччині вибухла епідемія тифу. Офіційно признають 24 випадки смерті понад 400 задушень впродовж одного минулого тижня. Найбільше задушень є біля чехословацького кордону.

СВОБОДА

UKRAINSKYI SHODENNIK

UKRAINIAN DAILY

FOUNDED 1933

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc., 81-83 Grand St. Jersey City, N. J.

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N. J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for Section 1130 of Act of October 3, 1917. — authorized July 31, 1918.

Адреса: SVOBODA, P.O. Box 346, JERSEY CITY 3, N. J.

Президент ЗДА за смаком Хрущова

Нікіта Хрущов заявив у своїй промові на з'їзді румунських комуністів у Бухаресті у вівторок 21-го ц. м., що він хотів би побачити в З'єдинених Державих такого нового президента, який „направив би помилки теперішнього американського уряду“. А теперішній американський уряд не подобається Хрущову тому, що той уряд ніби „не вміє ладнати взаємин між державами різної економічної системи“. Хрущов так страшенно залежить на відповідній зміні мешканця Білого-Дому, що — за твердженням німецького канцлера Аденауера — вся політика Москви наставляє тепер на створення у світі якнайбільшого неспокою, щоб отим штучним загостренням міжнародних відносин впливати на хід американських виборів.

Наведена вгорі заява Хрущова підтверджує здогади, що після довгих і основних нарад вирішено в Кремлі, що саме з уваги на осінні вибори в Америці треба підірвати повагу Айзенгавера і дискредитувати його закордонну політику, щоб ніби таким чином спонукати американських виборців вибрати „ліпшого“ президента. Большевицькі голови прийшли до висновку, що гладка конференція „на вершинках“, візита Айзенгавера у Москву і пізніша його нова тріумфальна подорож по Далекому Сході — збільшить привабливість виборчого гасла „мир і добробут“, під яким виграв був Айзенгавер, і тому треба це гасло скомпромувати. Через те і пішла лайка не тільки на особу Айзенгавера, але і Ніксона, Гертнера, Ділона та особливо на покісного Джона Фостера Доллеса. Очевидно, що дискредитується не особа, а ціла система, ціла концепція американської закордонної політики, тісно пов'язаної з системою американської оборонної стратегії.

Коли Хрущов говорить про невміння теперішнього уряду у Вашингтоні „ладнати взаємин між державами різної економічної системи“, то він знає прекрасно, що „різні економічні системи“ тут ні-при чому. Не в економічних системах справа, а в релігійному великодержавницькому імперіалізмі і в змаганні комунізму запанувати в усьому світі. Отже Хрущов сердиться не тому, що капіталістична Америка не хоче кооперуватися з комуністичною Союзовим Союзом, а тому, що вона не хоче капітулювати перед вимогами Москви. Позитивно, Хрущов хоче, щоб у цюгорічних осінніх виборах американці вибрали такого президента, який погодився б на сксування американських закордонних військових баз, на відкликання американського війська, флоту і авіації з Англії, суходільної Європи, Японії, Формози, південної Кореї й інших загрозливих комуністами країн; щоб отой новий президент визнав за доконаний факт існування комуністичного режиму в Китаї і відрікся від оборони Матсу, Кайюмо і інших островів в протоці Формози, щоб об'єднати китайським комуністам „визволення“ Формози (Тайвані) і щоб комуністичний Китай увійшов до Об'єднаних Націй, як наймогутніша азіатська держава. Хрущов і його прибічники в Кремлі мріють про такого нового президента ЗДА, який не мав би ніякого зрозуміння для проблеми помирлених комуністичних народів в Середній і Східній Європі, погодився би на тамошній нинішній стан та не ставив бар'єру проти дальшого походу комунізму на європейський захід.

Хто ж так трішки знає відносини в Америці, той знає теж, що надії Хрущова на нового президента Америки під отакий його смак — цілком безглузді. Тенденції американської публічної опінії йдуть не в сторону угодності, а радикалізації супроти СРСР і комуністів. Для Америки і всього вільного світу було б спасенням, як би наступний президент ЗДА, замість „свідомувати“ з СРСР, зрівняв із ним дипломатичні взаємини та зайнявся таким збільшенням сили ЗДА, яка однією може примусити Москву відступити. Без уваги на приналеж-

ність до Республіканської чи Демократичної партії, в осінніх виборах повинен виграти той кандидат, що має найвиразнішу і найрешучішу постану до Москви і до комунізму.

Для збагачення „казни“

Юрій Мельничук, редактор львівського „Життя“ й автор багатьох антинаціоналістичних й антирелігійних пашківків, написаних в такому сервілістичному тоні супроти Москви і совєтського режиму, що їх з почуттям огиди читають не тільки люди в Україні, але й напевно самі московські комуністи, виступив вільком такі жалюгідною спробою полеміки з „буржуазними націоналістами“ у вільному світі на такі теми, як поїздки й посилки в Україну, відзначення роковин Маселі, і продовжування совєтським режимом русифікації, що її він великою і недоуменно намагався заперечити. Надрукований новий елябрат Мельничука в „Радянській Україні“ за 10 червня ц. р., під назвою „Туми з закоєнаєвої кошари“, при чому слово „туми“ він пояснює, як „поміж „шпанської“ віації, або „шлянок“ із звичайною“.

Центральна частина статті присвячена справі посилок із закордону в Україну. Мельничук, перевертаючи за хрущовським прикладом цю хвостом, намагався переконати підсовєтських читачів, що „безсоромні“ українські націоналісти викорисовують посилоківу акцію для знеславлювання Радянського Союзу й Радянської України, кажучи, що українці закордонно рятують їх, зокрема Україну, яка є „однією з наймогутніших держав Європи“ своїми посилками до рідних. Цим, за словами Мельничука, українські „буржуазні націоналісти“ хотіли б „збагачити політичний капітал навіть на рідних почуттях“ бо виступають проти споконвічної української традиції „взаємного обдаровування гостинцями“. При цьому Мельничук пробує поставити проти „безсоромних“ націоналістів теж і їхніх рідних і знайомих в Україні, заявляючи, що націоналісти виступають проти „чесних і порядних людей“, які емігрувалиши колись за море на заробітки „не забувають традицій рідного народу“ і посилюють „гостинці матері, сестрі, племінникам“. Водночас із цим Мельничук пробує применшити значення цих посилок, зводячи цілу посилоківу акцію до якоїсь сотні, чи й навіть кількох „пакунків“.

Усею цю писанину Мельничука заперечує фактичний стан посилоківу справи. Тож усім зацікавленим „не тільки українцям у ЗДА чи в Канаді, але й більшовицьким громадянам Української ССР відома, що в Україну йдуть із ЗДА, Канади й інших країн Заходу не сотні чи й кілька сотень пакунків але ж дослівно тисячі. Тож до самої малої Польщі переселала емігранти із ЗДА й інших країн 3,100,000 пакунків в самому тільки 1958 році. Один із керівників великої висилкової совєтської агенції Канади інкасує кожного року до 30 мільйонів доларів з самих тільки митних оплат за висилки до СРСР харчові й одягові пакунки. Українські націоналісти, як і всі порядні і чесні люди закордонном, з обуренням таврують грабіжницьку політику комуністичних режимів в посилоківу справі, з допомогою якої ці режими не тільки спекулюють на людській нужді, але й витягають від капіталістичних країн потрібні їм на комуністичну підрибку роботу і зброєння більшію долларів. Проти цього шаптанжу, проти спекуляції на людській нужді протестували і протестують українці за кордоном і про це добре знають люди в Україні. І ще українські націоналісти закликають до обережності з висиланням пакунків не тому, щоб порушувати „традиції рідного народу“, але щоб охоронити своїх рідних і знайомих в Україні перед переїсми, що їх стосували і стосують ще й сьогодні, як це доводять листи з країн за залізною заслоною, комуністичні режими проти тих, що одержують з-закордону частіше листи і посилки.

„ХАРАКТЕРИСТИКА ЗА ЄДИНОЮ СИСТЕМОЮ“

„Чим би дитина не плакала... Так само часто-густо й ми, громадяни вільних країн, радіємо тоді, коли нема дійсних підстав до такого настрою. Отож, маємо на увазі останні голоси про недалекі кінці большевицького панування.“

Як тільки іділично роз'ясувати цю проблему „знавці“ підсовєтської дійсності: „Знаєць, якого не можна назвати, запевняє, що революційно започаткує невдоволення червона армія, що вона може зачатися впродовж найближчих шістьох місяців та що вона має знаменити вигляди на розгортання 50-літньої комуністичної змови на завоювання світом. Західні розвідки від місяців студують ці перекладники“ („Свобода“ 4.180 із статті кореспондента Росса Врейлі з Бонні).

Однаке це лише іділична сторона всієї проблеми а сувороді дійсності говорять про щось далеко чорніше, невідрадніше і тривожніше, як це іноді нам хотілося б або як це передбачають „знавці“ підсовєтської дійсності.

Так отож, у тому числі „Свободи“, і на тій же сторінці редакція подас досить, треба сказати, об'єктивно і з великим знанням справи розповідь про сумний і тривожний стан Львова сьогодні. Там є досить промовистий і абсолютно реалістичний уступ такої змісту: „УПА тепер неактивна... Молодь, яка сприяла підпільно, побачивши, що цією справою Захід зовсім не цікавиться, а то й ставиться ворожо... почала пристосовуватися до існуючої дійсності“. А на питання, що народ думас про можливість війни, надавши львівський відповіс: „Війни всі бояться і ніхто її не хоче, але одначено всі знають, що будь-які зміни зможе принести тільки війна“.

Здавалося б, що на цьому можна б було закінчити висловлювання можливостей внутрішньої революції в СРСР, як це притупають „знавці“ підсовєтських справ у своїх передбаченнях про цілком реальну можливість революції там і то не за кількадецять років, а „впродовж найближчих шістьох місяців“, бо відповіс вчорашнього львівського така проста і така правдива, що майже не потребує будь-яких коментарів. Однаке, постарасмося підтвердити останню відповіс найновішого нашого земляка із Львова деякими аргументами досвіду нашого минулого.

Оптимісти, як ми їх окреслили б, покладають надію на повстання червоної армії. Отож, будь-яка змова або повстання потребує зговорення найменше трьох осіб, хоч, правда, історія нідного заворушення не знає, щоб три особи змогли зробити. Але на хвилюнку припустимо й таку мінімальну кількість людей, які були б здатні підняти повстання. Чи можливе зворушення хоча б трьох осіб у червоній армії? Категорично відповісимо, що ні!

Відповісимо, що ні, не тому, що не віримо в силу свого народу і його відвагу, а лише тому, що сама система організації червоної армії не дозволяє на таке припущення. Комуністична партія побудувала таку страхотливу

ГРУПА ПІВДЕНЬ Т. ЗВ. „РОЛЯНД“

(З доповіді на Конференції Ген. Секретаріату УГВР і „Прологу“, присвяченій історії української зовнішньої політики, 6-го травня 1960 року в Нью-Йорку.)

Перебування куреня в Румунії, а внаслідок в Південній Буковині, було виповнене інтенсивним вишколом і політично — організаційною працею серед місцевого населення. Військовий вишкіл провадили тут, крім українців, приїдливий німецький вишкілський персонал в числі 3-ох старшин і 8-ох підстаршин. В цій фазі існування німецької зв'язки що не дуже цікавилися внутрішнім життям частини, головним чином вони займалися вишколом і поставленням, залишаючи за українським командуванням організаційно-жизньє куреня і персональну його обслу.

Політично — виховна праця серед воїнів куреня і політично організаційна в терені виводили, крім військового вишколу, життя куреня в Румунії. Крім деяких старшин і підстаршин куреня, що працювали спеціально для цієї цілі приїдливий до куреня ділячі ОУН. Часті поїздки в терен і контакти з населенням звернули на себе увагу місцевої румунської влади, яка переслідувала будь-які вияви українського життя на цьому терені, а румунська С.Гурація, тайна поліція, відома з веденого нею брутального терору, стосованого супроти українських діячів і взагалі супроти свідомого українського населення. Наслідки наших поїздок і контактів з населенням були такі, що румуні зробили гострий демарш перед німецьким командуванням в Бухаресті, яке з черга наказало припинити поїздки і українську пропаганду серед румунського населення, — як писалося в дозвученні, переданому нашими зв'язковими. Очевидно, ця заборона змінила тільки форми нашої діяльності, тобто з явної вона перейшла в конспіративну. На час нашого перебування в зазначених околицях приїжджали Чернівці, куди кілька наших людей негайно виїздили. Там ми контактували з місцевими українцями і розповсюдили нашу літературу.

Наприкінці липня відбулася конференція українського командування куреня з німецькими зв'язковими. Були тоді ад'ютантом командира куреня майора Побігущого, і брав участь в конференції і тому жому передати її зміст. З німецького боку була зроблена заява приблизно такої змісту: 1) Уважастесь, що курніть задовільно вишколені і узброєні. 2) Не сумніваючись в успішності куреня на фронті, німецьке командування вважає, що було б недоцільним впроваджувати курніть у фронтову дію вже тепер, бо при відповідній політичній ситуації, він зможе відіграти важливу роль.

Щоб все ж таки дати куреневі змогу набратися деякого фронтового досвіду, курніть політрука, парорга і помполіта в роті, особливий відділ і політвідділ, отжекр полка (отвєтственный секретар парторганізації полка).

Отож, на підставі наведених інформацій і звітів, кожний солдат, командир і політробітник 24 години перебуває під постійним наглядом „але видільного ока НКВД“. Але це ми подали лише таємну сітку шпигунства, а до неї ще треба додати офіційну, яка так виглядає: парторг в чоті,

політрука, парорга і помполіта в роті, особливий відділ і політвідділ, отжекр полка (отвєтственный секретар парторганізації полка).

Отож, на підставі наведених інформацій і звітів, кожний солдат, командир і політробітник 24 години перебуває під постійним наглядом „але видільного ока НКВД“. Але це ми подали лише таємну сітку шпигунства, а до неї ще треба додати офіційну, яка так виглядає: парторг в чоті,

політрука, парорга і помполіта в роті, особливий відділ і політвідділ, отжекр полка (отвєтственный секретар парторганізації полка).

НА ТЕМИ ДНЯ

10 ЛІТ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ФОНДУ

31-го травня, біжучого, 1960 року Український Народний Фонд закінчив десять літ свого існування.

Ширшу громаду безперечно буде цікавити питання: скільки ж зібрав УНФ протягом десяти років? Відповісимо: за десять літ УНФ зібрав загальну суму... \$970,035.22, себто безмалою — мільйон долларів. У перших трьох роках збірники УНФонду перевищували сто тисяч долларів річно, а в наступних семи роках вони хитались між \$95 - 75,000.

На зменшення зборів вплинула та загально відома обставина, що в останніх роках жертевість українського громадянства значно упала.

Хто ж були платниками і жертводавцями УНФонду?

Як показує картотека, через УНФонд протягом десяти років перейшло 28 тисяч імен українських громадян, але з того 18 тисяч виявилися переважно випадковими жертводавцями — головю в перших роках існування УНФонду — і лише 10 тисяч остали при фонді, як його постійні платники.

Чи виправдав УНФонд своє існування, себто чи і скільки спричинивах Фонд до поширення і поглиблення праці Українського Конгресового Комітету?

Спершу, як відома, передбачалося, що УНФонд буде збирати річно 250 тисяч долларів і під цим оглядом передбачення 4-го Конгресу Американських Українців у Вашингтоні, що заснував Фонд — не спраділились. Зате, що торкається значення і впливу зборів УНФонду на працю УККА, то тут доводиться ствердити, що діяльність далеко перевершила передбачування й сподівання.

Передусім, з моменту заснування УНФонду, Український Конгресовий Комітет, в повному розумінні, став на власні ноги, не залежачи від доточених дрібних і випадкових зборів. Конгресовий Комітет дістав можливість вільно й сміливо планувати свою діяльність, поширюючи та інтенсифікуючи її. Далі — важливі події чи наглі потреби в нашому національному житті уже не застигали українську спільноту безсилу чи безраддюю, — Український Конгресовий Комітет завжди був готовий відповісти на запитання і справі зарадити. І — може — найголовніше: завдання і праці, які УККА, завдяки Фондові, дістав можливість реалізувати, з кожним роком поширювались та поглиблювались.

До його успіхів безперечно належать наші численні акції на терені Американського Конгресу і прихильні нам виступи конгресменів, сенаторів та високих достоянників. Великої ваги офіційні переселення наших людей у Комісії Конгресу в справах злочинів над українським народом (великий голод, Виниця, нацистська церква і духівництва; загальний терор і т. д.); ти-сячні видання Конгресових Рекордів та поширення їх по цілому світі; очікувані прихильні наші рішення в справах пам'ятника Т. Шевченка в столиці ЗДА та поштової марки з нашим Поетом і, нарешті, Резолюція Конгресу про „Тиждень Повневоленних Націй“, що спричинила розрив по той і по цей бік залізної заслони.

То ж, мусимо признати, що, закладаючи УНФонд, ми могли і не передбачати тих осягів і успіхів, які можуть прийти і прийшли внаслідок постійної, планованої і систематичної праці, що її уможливив виключно наш Український Народний Фонд. Він „де долісав“ цифрово, але для десятикратно перевершив себе у наслідках праці УККА.

Що ж — далі? А далі — мусить бути те, до чого рік-річно закликає УККА: щоб кожний український громадянин став платником Національного Дяку, щоб раз на рік такі удатки тих 10 долларів на українську справу, щоб не ухилився від жертви, а такі став учасником великого і шляхетного діла — визволення свого Народу! З новим десятиліттям, ставаймо всі в ряди УНФонду, та використаймо для добра України всі величезні можливості, які маємо тут, у ширшому вільному світі! В.П.

Савен Вертипорох

НТШ У КАНАДІ

З ДІЯЛЬНОСТІ У 1959 РОЦІ

(4)

Осередок КНТШ в Едмонтоні відсвяткував 10-річчя створення банкетом в Альберта Дубілі Авдіторію. Як чоловічий бенкет виступив проф. д-р Роман Смалюк. Стосуючий до доповіді на тему: „Про завдання української науки в ЗДА і Канаді“. Проф. д-р Савен Вертипорох говорив на тему „Наші проблеми і цілі“. На банкеті був присутній Ексцеленція Кир Ніль Саварин. Проводив банкетом проф. Богдан Боюцький. Крім доповіді виголошено привіт від осіб, організацій і товариств.

Зв'язок з членством і громадянством

Для зв'язку з членами КНТШ розсилаю повідом-

Комітету Українців Канади

мас свого заступника в Президіальній Раді КУК у Вінніпегу.

Загальні справи

До важливих загальних справ треба зарахувати одержання чартеру для КНТШ, як недоходового Т-ва, на провінцію Онтаріо. На підставі чартеру Т-во має право:

— Організувати і сприяти дослідкам про Україну і Східну Європу;

— Допомогати українським ученим і науковцям та письменникам входити у канадський дієйсність;

— Служити як український, канадський виданнячий осередок, спеціально для гуманістичних, соціальних і економічних наук;

— Організувати академічні конференції сесії, публічні доповіді, виклади та дискусійні збори на теми проблем Східної Європи, а спеціально України;

— Зорганізувати бібліотеку архів, щоб допомагати до-

Монт. Онт. — \$5; ЛБУ, СУМ, УКР. Кат. Парохія, Велланд з Шевченківського концерту — \$20; УКР. Кред. Спілка при церкві Божої Матері Неустачої Помочі у Торонто — \$100; Ексцеленція Митрополит Максим Германюк — \$12; мгр. Василь Осадчук, Н. Маркет, Онт. — \$9; проф. Сімон, Саскачеван — \$6; д-р Батсон Кіркконел, Волфвільд, Н. III. — \$10; УНСОІЗ Джерзі Сіті — \$100; ОДУМ, Торонто (з забави) — \$40; Кредитова Спілка „Віра“, Вінніпег — \$25. Разом \$332. На цьому місці Управа КНТШ висловлює жертводавцям сердечне Спасибі.

Мимо цього, в часі існування Центральної НТШ в Європі, Канадське НТШ пожертвувало на її цілі коло двох тисяч долларів. Видано також три дискотилетні Бюлетені ч. 1 (1), ч. 2 (2) і 17 і 32 сторінок під редакцією д-ра Івана Теслі, ч. 1 (3), стор. 81, за редакцією д-ра Матей Гуті. Описія вишнов друком Бюлетень ч. 1 (4) з матеріалами

з IV Наукової Конференції українських здобувців в Канаді виступав в першу чергу видатий Збірник Канадознавства, що має в собі опрацювані студії і публікації з історії українських імігрантів в окремих місцевостях Канади. Збірник готовий до друку, до братів НТШ. Останню появився як Бюлетень ч. 1 (6) коштом автора по-англійським зміст великої праці проф. д-ра Сфима Слатенейка: The Distribution of Freshwater Fishes in the Provinces and Main Water Basins of Canada.

Дальше видавання друком Бюлетенів треба було часово припинити з огляду на інтенсивну збіркову акцію Європейського НТШ на канадській терені на цілі УЕ, Європейського НТШ і удержання Сарсель у Франції. На це йдуть великі фонди, з чого КНТШ не дістає жадних відсотків і жадної частки.

Починаючи від свого Ювілейного Року, Управа Канадського НТШ заплянувала відновити видавничу діяльність. Для утривання укра-

ПРАЦЯ • HELP WANTED FEMALE

Вправну СЕКРЕТАРКУ

зі знанням українського МАШИНОПИСАННЯ та СТЕНОГРАФІЇ — шукає

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ
81-83 Grand St., Jersey City 3, N. J.
Тел.: HENDERSON 4-0237
Тел. з Нью-Йорку: BARCLY 7-5337

До прекрасного положеного ПАНСІОНУ над рікою, недалеко Гантеру, — пошукується — ПАНІ з добрим куховарським знанням. Винагорода — по умові. Зголошення: FO 4-1603 по 8:00 год. вечора.

BUILDING SERVICE MATRONS
ДО ПІЧНОГО ПРИВЕРННЯ у великих модерних бюро будинків в Мангеттені, —

Платня — юніна ставка — \$1.57 на годину. Від 6-ї вечора до 12-ї ночі, від понеділка до п'ятниці. Якщо не маєте досвіду в чистенні — навчимо. Використовуйте шпатель, операції забезпечення на життя, пенсії та вакації.

Головентесь щоденно від 10:30 ранку. Принесіть це оголошення і останні рекомендації до:

20 East 27th Street
NEW YORK CITY

ПРАЦЯ • Help Wanted—Couple

ПОДРУЖКА

СУПЕРІНТЕНДЕНТА з чудовою платією плюс Оливне опрацювання. По інформації звертатися: адвокат

Carroll CZALCZYNSKI
31 Saint Mark's Place
Manhattan, N. Y.

SHARE IN AMERICA
BUY U.S. SAVINGS BONDS

ВАКАЦІЇ

ДО ВІНАЙМУ на місяць або цілий сезон улюбленим

БОНГАДА

з власним харчуванням. Забавно улюбленим для дітей, озеро до купання. ПОМІРКОВАНІ ЦІНИ.

John MAGREL
Neversink, N. Y.
Tel.: Liberty 17 M 1

Свято Героїнь в Міннеаполісі, Мінн.

До удатних імпрес цього року, які відбулися в Твіні Сіті (Ст. Пол, Міннеаполіс), Міннесота, треба зачислити й останню „Свято Українських Жінок Героїнь“. Це свято улаштував 15-ий Відділ Українського Золотого Хреста в Твіні Сіті.

На сторінках „Свободи“ були не раз згадки про працю Ст. Пол. Міннеапольського Відділу УЗХ, були подробиці провадних членів розселених гоголівських допомог, які сумарно висотою досягли тисячі доларів. Праця членів УЗХ тиха, без шуму і реклами, але послідовна. З однієї сторони матеріальна допомога потребує, головне в Європі, з другої сторони виховна діяльність, чи то як учительок у суботних українських школах, чи як вихователок на дитячих оселях, це цілість і зміст їх праці. Часом виступав УЗХ перед громадянством з імпрезами і тоді видно громадянство тих, які тихо в буднях виконують прийняті на себе завдання.

Програма свята „Українських Жінок Героїнь“ була різноманітна. Свято відкрила голова місцевого Відділу УЗХ п-ні Дарія Янович. Потім були реферати п-ні Євгенії Кошуби і проф. Олександри Костюк. Вони познайомили присутніх з ціллю свята. П-ні Е. Кошуба говорила загально про українську жінку героїню від найдавніших часів аж до останніх, підкреслюючи, що українська жінка зміла не тільки з болем серця, але і з героїською умішкою на устах вироджати своїх синів, чи мужів у святій бій за батьківщину. Вона сама боролася поруч чоловіків, з ними терпіла, зносила переслідування й гинула.

Проф. О. Костюк говорила про героїстичні жінки в Кіпрі. Перебій страйків у табір праці, а потім трагічну масову смерть змалювала вона присутнім на підставі знайомих злочинів перед Об'єднаними Націями угорським лікарем Федором Варковим, який був в'язнем у тому самому таборі і був наочним свідком трагедії. Глибока змістом доповідь, багата в невідомі досі подробиці, подана в гарній формі, перенесла присутніх думкою в далекі пустині Караганди. Коли вона говорила майже зі сльозами в очах про останню сцену трагедії, коли збідовані, виголожені жінки різного віку рушили проти танків у надії, що здержать їх, падали й гинули толоченими залізними танковими гусеницями, здавалося, що ціла зала заридас.

Проф. Костюк, виступаючи ще раз у передостанній точці програми з власним віршом „Героїні сірих буднів“, доповнила свою доповідь. Українська жінка багато осягнула в цьому модерному робітничому краю. Вона одержала право на працю. І вона працює, працює всього: і вдома і в фабриці, і в полі.

Були ще три інші декламації. 9-літня учениця Ірина Михайльонка, яка дуже добре декламує, виголосила „Вінок“, Олександри Костюк, п-ні Ірина Денисюк — „Мати“ Василя Онуфрієвського і п-ні Ольга Остапчук — „Відповідь“ Олени Теліги.

Різноманітність ввела в програму свята інсценізація „Гришниця“ Лесі Українки, вміло підготована п. Міленю Грінвальд. На тлі гарних декоративних, роботи арт. малера

Михайла Михалевича, виступили п-ні Ольга Остапчук, передаючи думки поетеси, п-ні Роксана Денисюк в ролі „Гришниця“ і п-на Оксана Мірза в ролі Монашки.

Перший раз почули ми декламації п-ні Ольги Остапчук. Її повний і сильний голос, добра передача змісту, зробили помітне враження. У програму були вквітлені і сольові точки. Півна Уліана Тисовська відіграла на піані „Шум весня“ Зінґінґа і „Гостиниця“ Шумана. Півна Тисовська, хоч молодша віком, має всього 14 літ, але виявляє музичні здібності. Її гра, технічно добра, м'який удар — це завдання, які можуть її заперити, при дальшій пильній праці, місце між видатними піаністками.

Найкращою точкою мистецької частини програми був виступ відомої на нашому терені співачки п-ні Оксани Бринь. Півна Бринь відіграла арію Насті з опери „Тарас Бульба“ і „Коліскови“ Китаєвського до слів Лесі Українки.

Останній виступили жіночий хор під керівництвом п-ні Оксани Бринь. Понад 20 хористок в однакових строях (при піані п. У. Тисовської) передавали в гарній мелодії, зложений сучасним композитором Ігорем Білогородом, ніжні й м'які слова Лесі Українки „Місяць ясненький“, а в другій пісні „Крізь бурі“ звучала бадьорість — заклик до підняття нації на краще будуче.

Український гімн, співаний усіми присутніми, закінчив це гарне свято.

Вдячність і признання належить тим нашим організаціям, які, як от Український Золотий Хрест, улаштували свято — роковини наших славних історичних подій, чи вишановують пам'ять героїнь — героїнь.

Присутні на цих святах пригадують собі нашу історію, переживають радощі, чи прикроці нашого минулого та на довгий час добувають сил до праці для власної громади і поневоленої Батьківщини.

Присутніх на залі 100 осіб.

Н. Ч.

Рекомендують навчання чужих мов від 3-ої класи публічної школи

Нью-Йорк. — Товариство Учителів Модерних Мов і Крайових Виховних Товариство виготовили звіт, в якому рекомендують, щоб навчання чужих мов починалося вже в третій класі публічної школи і пізніше, щоб воно продовжувалося впродовж 10 років для тих учнів, які бажають студіювати в академічних школах (коледжах і університетах). Одночасно рекомендується, щоб змінили теперішній спосіб навчання чужих мов в школі, де звертається увагу на граматику і переклади, а навчати модерних мов безпосередньо методом конвєрсації — розмов. В цьому звіті говориться про те, що учні в третій класі народної школи можуть навчитися такої мови, яку має учитель даної мови, це значить опанувати так поправно мову, як це діється при навчанні рідної мови. Уже в 10-му році життя ці здібності в дітей починає зменшуватися, і вони в старшому віці не можуть належно опанувати мови чужої мови. Здобити учні повинні навчати в третій мови, можливо, латини в середніх школах (гайскулах). В середніх школах навчання чужої мови повинно тривати чотири роки.

Науковець відмовляється назвати інших вчених — противників атомової зброї

Вашингтон. — Американський видатний хемік і лауреат нагороди Нобля д-р Лінус Павлинг, покликаний перед сенатську підкомісію для справ державної безпеки, відмовився назвати прізвища інших

ГОРДИСТЬ СВОЇ РОДИНИ

Гелен М. Горін

Гелен М. Горін, дочка Івана і Катерини Горін з Алкати, Індіана, закінчила з найвищим відзначенням середню школу та була прийнята до університету у Вест Лайфаст, де продовжуватиме свої студії. Гелен свідомо свого українського походження та приносить честь своєму українському імені, ставши гордістю своїх батьків, своєї бабусі Анни Горін, п. Оршуляк та усіх, що її знають. М. О.

Короткі Вістки

У прототипі Формози настав повний шкпі: китайські комуністи перестали бомбардувати Кіямю, проти якого, на знак демонстрації проти відділи Аленгавера на Формозі, виступили були від п'ятниці до неділі минулого тижня 174.000 гарматних стрілець. На Кіямю живе 42.000 китайських рибалок, близько 100.000 воїнів Вільного Китаю і 15 американських старшин та воїнів.

Синґма Рі, колишній старший президент Південної Кореї, який від кінця травня до р. переїхав на постійне на Гавай, займається найбільше — риболовством. Він часто заходить до корейської християнської церкви, яку згуртовано інших колишніх корейських комуністичних емігрантів заснував бун 40 років тому.

КАТАЛОГ
Минион Книгарні „Свободи“
83 GRAND STREET — JERSEY CITY 3, N. J.

Належність за книжками просимо слати тільки чеками або поштовими переказами.

ПРОСИМО ПЕРЕХОВУВАТИ НАШ КАТАЛОГ.

(3)	
Савицька І.: Золоті дівчачі — казки для дітей	2.00
Самчук У.: Чого не гоїть огонь	3.75
Марія — хроніка одного життя	2.00
Тамара, роман	4.00
Сацюк О.: Смертосносці — оповідання на тлі пережитого	1.00
Сенко Г.: Штани латані у клітку	0.40
Народні приповідки — частинка	0.40
Підсвітки анекдотів	1.00
Сергієнко М.: У кітках тираїа	1.00
Січківський В.: Історія українського мистецтва ч. I	6.00
ч. II	3.00
Український трагед	1.00
Чужинці про Україну	1.00
Онацький С.: Завзяття чи спокоса самовиправдання? У Вавилонському полоні (спомини)	1.50
Славутин Яр: Донька без імені — поема	0.35
Смоліт І.: Малекопи	1.50
Стасюк М.: Перша союветська республіка в Україні. Нариси історії агресії та комуністичного розв'язку союветської влади підчас першої частини окупації України	1.25
Друга союветська республіка в Україні. Нариси історії агресії та комуністичного розв'язку союветської влади підчас другої частини окупації України	2.40
Сурма — великий збірник українських пісень	5.00
Стасюк П.: У новому світі (спомини бізнесмена)	бр. 1.50
Стоцький Д.: Потолочені хліба (оповідання, Австралія)	бр. 0.50
Тарнавський О.: Мости, поезії	1.25
Життя — вінок сонетів	1.25
Тесля І.: Географія України	3.00
Тас Ю.: Редь у невідоме	1.80
Тобілевич С.: Рідні гості (спомини про УСС на Україні)	0.50
Удовиченко О.: Україна в війні за державність	4.00
Українка Л.: Твори. Повне видання, 12 томів	30.00
Український літературний альманах	3.50
Філіппович П.: Українська стихія в творчості Гоголя	0.50
Франко І.: Вибір із творів	бр. 3.00
Хорват М.: Велика гра	0.90
Храпавий Л.: Вітер з України	2.00
Храпавий Л.: У темряві	1.00
Цибальський В.: Шляхами козацької слави	1.00
Цуканова М.: Шовкова рукавичка, оповідання	0.30
Ліричні твори	0.70
Українське весілля (п'єса)	0.75
Чапленко В.: Чий злочин (п'єса)	0.75
Чапленко В.: Українська література нова	5.00
Зоя та ін. оповідання	1.50
Чикаленко Є.: Спогади — 1861-1907	3.50
Чижевський Д.: Історія української літератури — від початків до доби реалізму	5.80
Чуковський А.: Доктор Айболіт	0.75
Шаш Ст.: Лява — місто моєї молодості, 3 томи	3.75
Шкарко І.: Проклято	0.80
Шлемкевич М.: Загублена українська людина	1.75
Галичанин	1.50
Шлемкевич М.: Верхи життя і творчості (промови — доповіді)	1.50
Шуварська-Шумилович І.: Співаюче сідло — поезії	1.50
Шумовський Ю.: Під гармачні сонця Африки	2.00
Щербак М.: Багати — збірка поезій	0.75
Щоденник над. героя Солелка Лавочки, гумор. повість про 1-шу Дивізію „Галичина“	1.00
Юриак А.: Літературний твір і його автор	3.00
Юриак Ю.: На далеких шляхах, п'єса	0.75
Яворський Є.: Казка дітям невелика про курчатко й про шуліку	0.75
Яковлев А.: Договір Богдана Хмельницького з Мокшом	2.00
Яковський Ю.: Майстер корабля — роман бр. 2.00	опр. 3.00
Ярославський С.: Визвольна боротьба на зах. укр. землях 1918-1923	3.00
Ярославська Д.: Пів Нью-Йорк (скорочена повість)	2.00
Ярославська Д.: Поміж берегами, повість	2.00
В обіймах Малеюмця — роман	2.00

BOOKS IN THE ENGLISH LANGUAGE:

Beauplan G.: A Description of Ukraine	3.00
Chamberlain: Ukraine: A Submerged Nation	1.75
Cundy P.: Ivan Franko	1.50
Dushnyck W.: In Quest of Freedom, 1918-1958	4.00
Franko I.: Moses	0.50
500 Ukrainian Martyred Women. edited by Stephan Halychyn	paper 2.00, cloth 2.50
Hryshko V.: Experience with Russia	paper 2.00, cloth 3.00
Life in America. A handbook for newcomers to the U.S.	0.50
Manning C. A.: Taras Shevchenko, Poet of Ukraine	2.50
Twentieth Century Ukraine	3.50
Ukraine Under the Soviets	3.50
Netman of Ukraine Ivan Masera	3.50
Mirchuk: Ukraine and Its People	3.00
Myshuha L.: Shevchenko and Women	0.50
Ukraine and American Democracy	0.50
Ostapchuk E., ed.: Folk Art of Carpatho-Ukraine	15.00
Shymchok N.: One of Fifteen Million	3.00
Shumyko S.: Ukrainian National Movement	0.35
Slavutych Y.: Muse in Prison	1.00

Замовлення слати на адресу:

“SVOBODA”, P. O. Box 346, Jersey City 3, N. J. USA

TAKA Company
REPARMENT STORE
48 E. 7th St.
Tel.: OR 3-3550 New York City

Дбайте про красу Вашої перу уживайте КРЕМІВ „МІРІ“!

РОЗШУКИ

Анна Козак, з дому Куріта пошукує

КАТЕРИНУ ДЗІБОВА — ГРИНАКА,

що виїхала до Америки зі села Луїв, пов. Золочів, зах. України. Прошу зголоситися на мою адресу:

Анна КОЗАК
452 So. 10th Street
Newark, N. J.

Протукую

МИХАЙЛА МІЛЬКОВИЧА, зі с. Соколова-Воля, біля Лиска. Зголошення просимо слати на адресу ЗУАДКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
866 N. Seventh Street
Philadelphia 23, Pa.

Василь Маріччук

пошукує свого пуйка, МИХАЙЛА БАЮКА, сина Федора й Ядочки, із села Добровода, пов. Надвірна. Зголошення просимо слати на адресу ЗУАДКомітету:

UNITED UKRAINIAN AMERICAN RELIEF COMMITTEE
866 N. Seventh Street
Philadelphia 23, Pa.

MISCELLANEOUS

Якщо Ви терпите на АСТМАТИЧНИЙ КАШЕЛЬ БРОНХІАЛЬНЕ ЗАПАЛЕННЯ

прочитайте ось це:

Вислід чудового ліку, званого PERNYL, так знаменитий, що продукт його гарантувати ось що: за кілька хвилин після зажиття PERNYL мусить прийти поправа у симптомах, або зворотньо гірші. Тимі симптомами, спричиненими бронхіальним запаленням з астматичним кашлем, одуха, чхання, важке дихання. Потрудіться виписати це оголошення й послати його поштою на подану нижче адресу, а відстанте зворотного пошлюку 6 уніцій PERNYL, за які заплатите поштарські тікати — \$ 4.00 плюс облата за доставку. Скористайтеся з цієї нагоди й припишіть, щоб Ваше прізвище й адреса були докладно подані на конверті, щоб могли доставити пошлюк без задержки.

OREGON DRUG PRODUCTS

Dept. 2

PEEKSKILL, N. Y.

НАШІМ НАЙМЕНШИМ

УКРАЇНСЬКА АБЕТКА

розкішне мовознаве видання з малюнками до кожної букви.

Малюнок П. П. Холодного

ЦІНА 60 ЦЕНТИВ.

Замовляти:

“SVOBODA”

83 Grand St., Jersey City 3, N. J.

ESex 5-5555

Lytwyn & Lytwyn

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS

AIR CONDITIONED

Обслуга ШИРА і ЧЕСНА

Our Services Are Available Anywhere in New Jersey

801 SPRINGFIELD AVENUE

NEWARK, N. J.

IRVINGTON, N. J.

ESex 5-5555

Петро ЯРЕМА

УКР. ПОГРЕБНИК

Займається похоронами в БРОНКСІ, БРОКЛІНІ, НЬЮ-Йорку і ОКОЛИЦАХ

Контролює температуру. Модерна каліція до ужитку даром.

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y.

Tel.: ORchard 4-2568

Проведіть ВАКАЦІЇ в УКРАЇНСЬКОМУ ПАНСІОНІ БІЛИЙ ДІМ (WHITE HOUSE) Accord, N. Y.

4 милі від „СОЮЗІВКИ“.

Просторі КІМНАТИ та окремі БОНГАДА з кухнею, модерні, великі. КУПАЛЬНИЙ БАСЕЙН, добріша КУХНЯ, ЛІС і РІЧКА.

Адреса:

WHITE HOUSE

Accord, N. Y. — Tel.: Kerhanson 8018 M

Кімнати можна замовити також в Нью-Йорку, телефон: EVERgreen 3-1830.

ДОТДІ автот з Нью-Йорку: Thruway Exit 18, повернути вліво до Route 299, описати вправо до Route 55 (44), а звідси вправо по дорозі Accord. The White House знаходиться 1 милію за готелем Granite.

РІЗВЕ

ШКИРА і ТЕКСТИЛЬНІ ВИРОБИ

ДО ВСІХ ЧАСТИН ЄВРОПИ

Найкращий ЮХТ зі всіма додатками на 4 пари чобіт з переслікою, забезпеченням та оплатою мита

Шкура ВОКС з усіма додатками, як вище, на 4 пари чобіт (імпорт. бокс з Німеччини) \$78.50

ЮХТ, на 6 пар червоних з хольками \$95.40

Або ВОКС, як вище (імпорт. з Німеччини) \$70.00

Або ВОКС, як вище (імпорт. з Німеччини) \$80.50

Ми теж маємо такі текстильні вироби: хустки, матеріали, вовняні імпортовані і місцеві, свєтери, скарпетки, полотна, матеріали на суконки, червоні (готові) та інше.

Тепер ми можемо вислати комбіновані пакети зі шкірою на 1, 2 або 3 пари червоних — чобіт, разом із текстильними виробами.

Шкіру і текстильні вироби висилаємо безпосередньо з ВЛАСНОЮ ГУРТИВНО — негайно по одержанні замовлення — Вашій Родині.

Масмо великий вибір шкіри і текстильних виробів.

Удїляємо інформації в українській мові.

N. Y. & N. J. LEATHER CO.

S. GOLDBLATT Prop.

186 MONROE STREET — PASSAIC, N. J.

Фірма існує вже 50 років. PRescott 7-5037

Засновано 1920 р. Tel.: AL 4-8779

KOWBASNIUK Agency

НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО

286 E. 10th Street New York 9, N. Y.</